



راهنمای خودمراقبتی در سرطان ریه



گروه هدف: بیماران مبتلا به سرطان ریه

تهیه و تنظیم:

پریسا رستمی (کارشناس پرستاری)

زیر نظر:

دکتر ضیاءالدین راثی هاشمی (رئیس بخش)

تاریخ تهیه: زمستان ۱۴۰۲

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۴

علائم هشدار دهنده بعد از عمل:

- سرفه خونی
- تب و لرز و قرمزی و تورم و درد و ترشح از محل عمل
- تنگی نفس ناگهانی
- درد شدید قفسه سینه
- افت هوشیاری

قفل موفقیت را با کلید آموزش بازکنیم.

با آرزوی بهبودی و سلامتی روزافزون

منابع:

پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث

شماره تماس واحد مربوطه بیمارستان امام رضا (ع)

۰۴۱۳۳۳۴۷۰۵۴ - داخلی: ۳۰۹۱-۳۰۹۲

آدرس سایت

imamreza.tbzmed.ac.ir



آموزش های خودمراقبتی بعد از عمل:

۱. عدم استفاده از مواد غذایی تا زمانی که پزشک معالج اعلام نماید.
۲. در صورت وجود درد، تهوع و استفراغ از تخت پایین نیایید.
۳. بنا به صلاحدید پزشک معالج، بیمار از بیمارستان مرخص می شود.
۴. دریافت نسخه دارویی و خلاصه پرونده قبل از مرخص شدن و استفاده از داروها طبق نظر پزشک.
۵. ۴۸ ساعت بعد از عمل می توان استحمام نمود.
۶. در مورد قطع یا ادامه روند شیمی درمانی از پزشک معالج خود سوال کنید.
۷. رژیم غذایی: رژیم غذایی پس از ترخیص رژیم معمولی است.
۸. فعالیت و استراحت: بعد از ترخیص راه رفتن بلا مانع است ولی سعی کنید به ناحیه عمل شده، در زمان برخاستن و نشستن فشاری وارد نشود. از انجام کارهای سنگین تا ۶ هفته خودداری نمایید.
۹. آموزش سلامت: از مصرف دخانیات و مشروبات الکلی اجتناب نمایید. از استرس و اضطراب دوری نمایید. از داشتن اضافه وزن پرهیز نمایید.

تعریف بیماری

ریه یا شش، اندام حیاتی برای تنفس و تبادل گازی است که توسط سلول های بدن مصرف و تولید می شود و درون حفره قفسه‌ی سینه قرار دارد. سرطان ریه (Lung cancer)، یکی از انواع بیماری های ریوی است که در اثر تکثیر بی‌رویه‌ی سلول‌های بافت ریه ایجاد می‌شود. به طور معمول بدن کنترل و تعادل رشد سلول‌ها را برعهده دارد و سلول‌ها در مرحله‌ی خاصی از چرخه‌ی زندگی خود می‌میرند تا از رشد بیش از حد آن‌ها جلوگیری شود در حالی که سرطان در سیستم تنظیم و تعادل رشد سلولی اختلال ایجاد می‌کند و منجر به تکثیر و تقسیم غیرمجاز و بیش از حد سلول‌ها می‌شود که در نهایت توده‌ای به نام تومور ایجاد می‌کند. در سرطان ریه، این الگوی رشد بیش از حد سلولی در ریه‌ها دیده می‌شود.

علل

- سیگار کشیدن (فعال و غیرفعال)
- پنبه نسوز یا آزبست
- سابقه خانوادگی و عوامل ارثی
- عوامل سرطانی که در برخی مشاغل وجود دارند. مانند: آرسنیک، گرد سیلیکا، کادمیوم، برلیوم و نیکل
- آلودگی هوا

علائم

سرطان ریه در مراحل اول خود اغلب هیچ‌گونه علامتی ندارد. هنگامی که نخستین علائم ظاهر می‌شوند، اغلب به‌صورت مشکلات تنفسی غیراختصاصی هستند. (سرفه، تنگی نفس یا درد قفسه سینه) در کسانی که سرفه دارند، این سرفه یا کلاً علامتی نوظهور است (یعنی قبلاً اصلاً سرفه نداشته‌اند) یا آنکه سرفه‌های مزمن قبلی‌شان به دفعات بیشتر یا با شدت بیشتری از سرفه‌های پیشین روی می‌دهد. تقریباً از هر چهار بیمار مبتلا، یک نفر سرفه با خلط خونی دارد، که میزان این خون از رگه‌های کوچک در خلط سینه تا مقادیر زیاد خون متغیر است. با این حال علاوه بر علائم تنفسی، برخی علائم سیستمیک دیگر شامل بی‌اشتهایی، کاهش وزن ناخواسته، ضعف عمومی بدن، تب و تعریق شبانه از علائم سرطان ریه می‌باشد. باید توجه داشت که بسیاری از علائم سرطان ریه (کم‌اشتهایی، کاهش وزن، تب، خستگی و ضعف) مختص این بیماری نیستند و در بسیاری از بیماری‌های دیگر هم ممکن است دیده شوند. گاهی این سرطان‌ها به‌طور تصادفی و هنگام انجام رادیوگرافی تشخیص داده می‌شوند و ممکن است هنگامی تشخیص داده شود که از محل اصلی خود فراتر رفته و گسترش پیدا کرده است.

تشخیص

در مرحله اول شرح‌حال گیری و معاینه بالینی انجام می‌شود. پزشک در ابتدا علائم را بررسی کرده و سپس معاینه بالینی (شامل گوش دادن به صدای قلب و ریه) انجام می‌دهد. در صورتی که پزشک بعد از بررسی علائم به سرطان ریه شک داشته باشد، در قدم بعدی از تصویربرداری مثل رادیوگرافی ساده، سی‌تی‌اسکن و ام آر آی استفاده کرده و در نهایت با انجام نمونه‌برداری (بیوپسی) با استفاده از برونکوسکپی از بافت مشکوک به تشخیص قطعی می‌رسد. سایر تست‌ها مثل پت اسکن برای بررسی گسترش، متاستاز و پیگیری روند درمان ممکن است مورد استفاده قرار گیرند.

درمان

درمان سرطان به نوع آن، وسعت گسترش آن و وضعیت عملکردی بیمار بستگی دارد. درمان‌های رایج شامل مراقبت تسکینی، جراحی، شیمی‌درمانی و پرتودرمانی می‌باشد. اگر این بیماری زود تشخیص داده شود و سلول های سرطانی در یک منطقه کوچک محدود شده باشند، ممکن است جراحی برای برداشتن ناحیه آسیب دیده ریه توصیه شود. اگر جراحی به دلیل سلامت عمومی شما نامناسب باشد، ممکن است به جای آن رادیوتراپی برای از بین بردن سلول های سرطانی توصیه شود. در صورتی که سرطان بیش از حد گسترش یافته باشد که جراحی یا رادیوتراپی موثر نباشد، معمولاً از شیمی‌درمانی استفاده می‌شود.